

Asia: VN/12919/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Teknisen Kaupan Liitto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä

Tekninen kauppa on teollisuuden ja rakentamisen tarvitsemien tuotteiden, kuten raaka-aineiden, osien, komponenttien, tarvikkeiden, koneiden ja järjestelmien maahantuontia ja myyntiä, sekä niihin liittyvien ratkaisujen ja palveluiden toimittamista.

Tekninen kauppa toimittaa myös ratkaisuja ilmastonmuutoksen hidastamiseksi muun muassa sähköistämällä liikennettä, rakentamalla uusiutuvaa energiaa ja kehittämällä muovia korvaavia kestävän kehityksen materiaaleja.

Taustaa

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä (investointihyvitys). Kyseessä olisi uusi kohdennettu verotuki, joka olisi EU-oikeuden näkökulmasta valtiontukea.

Esityksen mukaiseen investointihyvitykseen olisi oikeutettu yhtiö, joka toteuttaisi Suomessa suuren ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävän investoinnin, jonka tukikelpoiset investointikustannukset olisivat vähintään 50 miljoonaa euroa. Investointihyvityksen piiriin voisivat tulla investoinnit uusiutuvaan energiaan, pois lukien sähköntuotanto, sekä uusiutuvan energian varastointiin, investoinnit teollisuusprosessien kasvihuonepäästöjen ja energiankulutuksen vähentämiseen sekä investoinnit eräille ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen kannalta strategisille aloille, kuten akkujen ja niissä käytettyjen keskeisten komponenttien ja kriittisten raaka-aineiden valmistukseen.

Oikeutta investointihyvitykseen tulisi esityksen mukaan hakea etukäteen ja oikeus hyvitykseen tulisi olla myönnettynä vuoden 2025 loppuun mennessä. Oikeutta investointihyvitykseen tulisi hakea

ennen investointia koskevien töiden alkamista eli hyvitykseen olisivat oikeutettuja vain uudet investointihankkeet.

Valtionapuviranomaisena investointihyvityksessä olisi Innovaatorahoituskeskus Business Finland, joka myöntäisi oikeuden hyvitykseen sekä valvoisi hankkeiden toteutumista. Investointihyvityksen käyttö toteutettaisiin yhteisöjen tuloverotuksen yhteydessä ja sen toteutuksesta vastaisi Verohallinto.

Lausunto

Teknisen Kaupan Liitto pitää nyt esitettyä investointihyvitystä kannatettavana vallitsevissa olosuhteissa vihreän siirtymän edellyttämien investointien vauhdittamiseksi. Vastaavia mekanismeja on otettu käyttöön viime aikoina myös useissa muissa jäsenmaissa ja ylipäänsä voidaan todeta, että valtiontukeen perustuvien mekanismien käyttö on Suomen kilpailijamaissa lisääntymään päin. Suomella on lähtökohtaisesti hyvät edellytykset kilpailla vihreän siirtymän investoinnista mm. nopeasti kasvavan puhtaan sähköntuotannon ansiosta. Investointihyvityksen avulla olisi lähtökohtaisesti mahdollista vauhdittaa vihreän siirtymän investointeja ja samalla tukea Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Hallituksen esitysluonnoksessa ”suuri investointi” määritellään 2 §:n kohdassa 1 investoinniksi, jonka investointikustannukset ovat vähintään 50 miljoonaa euroa.

Teknisen Kaupan Liitto ehdottaa investointikohtaiseksi alarajaksi 10 miljoonaa euroa. EU:n kriisi- ja siirtymäpuitteissa ei ole määritetty euromääräistä alarajaa, joten Suomessa voidaan päättää rajan suuruudesta vapaasti kansallisella tasolla. Tällä muutoksella saisimme merkittävän määrän keskisuuria hankkeita liikkeelle, joiden vaikuttavuus Suomen kasvihuonepäästöjen vähentymiseen ja talouden kasvuun olisi huomattavasti suurempi kuin vain ”suurten investointien”.

Teknisen Kaupan Liitto on huolissaan Business Finlandin resursseista käsitellä hakemuksia riittävän tehokkaasti. Liitto kehottaa suunnittelemaan hakuprossin sujuvaksi ja varmistamaan myös Business Finlandin ja Verohallinnon saumattoman yhteistyön.

Uitto Raimo
Teknisen Kaupan Liitto ry